

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”.

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések júlyanos árban vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Binder András dr.

Tegnapelőtt érkezett meg városunkba az örömhír, hogy Ó Felsége dr. *Binder András* theologiai tanárt a székeskáptalan tagjának nevezte ki, jóváhagyván a többi kanonokok fokozatos előléptetését. Az örömhírt a minisztériumnak a püspök ur Ó Méltóságához intézett átirata hozta s csakhamar elterjedt a klérus tagjai között, sőt a közönség köreibben is.

Ebben a kitüntetésben a valódi érdem és egy hosszú életnek a papnevelés terén kifejtett fáradhatatlan és buzgó munkássága lett jutalmazva, azért megelégedéssel és jóleső érzéssel fogadja mindenki. *Binder András* dr. tiszteletreméltó mintaképe a klérusnak, oiy nemes lelkit ulajdonokkal van megáldva, melyek mindenképen praedestináltak, hogy az elismerés személye iránt

megnyilatkozzék. Papi erényei példaszzerűek, buzgalma bámulatos, mély tudományosságával valódi lelki szelidség párosul, igazságérzete és páratlan jó szive ismeretes az egész egyházmegye papsága előtt, melynek legnagyobb része szeretett volt tanárát tiszteli benne. És épen ezért gyakorolhatja reá nézve is ez a magas kitüntetés a legkellemesebb benyomást, mert alapjául a klérus ragaszkodása, szeretete és elismerése szolgál, ami egy fáradhatatlan munkásságban eltöltött életnek legszébb jutalma.

Tudvalevő dolog, hogy a püspök ur Ó Méltósága tájékozódni akarván a kanonokságra előterjesztendő férfiú személye iránt, megszavaztatta az egyházmegyei papságot, hogy a méltók közül is azt alánlja Ó Felségének kinevezésre, akit a klérus a legméltóbbnak ítél. És a *Binder* neve abszolút többséggel került ki az urnából. Ritkaságszámba menő eset és fényes bizonyossága annak, milyen hasznos munkát végzett dr. *Binder András* és e nemes munkálkodással mekkora tiszteletet és elismerést vívott ki magának, midőn hosszú 34 éven keresztül mint papnevelőintézeti tanár és lel-

kiigazgató volt irányítója a fiatal klérus lelki és szellemi képzésének.

Lelkünk legőszintébb érzelmeivel hajtjuk tehát mi is meg előtte az elismerés lobogóját és kívánjuk, hogy abban az illusztris testületben, melynek most tagjává lett, évek hosszú során keresztül válhassék hasznára és díszére egyházának és hazájának egyaránt. Ad multos annos! . . .

A kir. legfelsőbb elhatározást tudató miniszteri átirat következőleg szól:

Ó cs. és ap. kir. Felsége f. é. ápr. 12-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a szatmári székeskáptalanban *Hehelein Károly* örkanonoknak az éneklő kanonokságra, *Pemp Antal* székesegyházi főesperesnek az örkanonokságra és dr. *Lessenyey Ferencz* mesterkanonoknak a székesegyházi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő mesterkanonokságot dr. *Binder András* tb. kanonok, theologiai tanár és papnevelőintézeti lelkiigazgatónak legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A kinevezésre vonatkozó leg-

A farsang Münchenben.

— Irta: **Csernek Antal.** —

A fényesebbnél-fényesebb estélyeket, redouttokat, bálakat s minden más ehhez hasonló mulatságokat jóval felülmulja az a hagyományos karnevali ünnepség, mely e művére a várost már is oly hirnevessé tették, hogy együtt emlegetik, Velence, Nizza, és Róma híres farsangi ünnepségével.

Annyira nagy népszerűsége tett szert itt ez a kis farsangi komédia, hogy talán már le sem tudnának ezen ártatlan kedves szórakozásairól mondani. Különösen a farsang három utolsó napja itt a tulajdonképeni igazi látványosság. E három utolsó nap az, mikor egész város szakítva a mindennapi komolysággal a bolondját járja. A máskor esendes, s ködös hajnali szürkület, most egyszerre zajos képet ölt magára. Az egykori csendet, az utcán esatangeló gyermekcsereg

éktelen sipongása és sivalkodása egyszerre felélénkíti. Álmos fejek néznek ki az ablakon át az utcára, mintegy jelezve, hogy minden ép kéz láb ember már ébredni kezd.

Ha aztán az utcára lekerül az ember még mindig azt hiszi, hogy az álma folytatódik megelevenedve. A sok ezer és ezer nyugsgó maskura olyképen tűnik fel az idegen szemnek, mintha egy óriási színpadon forogna az ember s várná izgalmasan az előadás kezdetét. A kávéházakról és vendéglők-ről talán felesleges szintén azt megjegyezni, hogy azokban csak e mozgófénykép folytatása következik még pedig különféle zenekarok kísérete mellett. — Ilyenkor nem jön meglepetés számba az sem, ha az ember magyar cigányzenekarra akad. — Azok is a magyar díszes aranyzsinóros mente alatt holmi népszerű német valezert, polkát vagy mazurkát játszanak. Olykor néha egy-egy magyar népdal v. csárdás is megüti fülünket. Meg-

különböztetés csak a kóta olvasásban nyilvánul meg a német és magyar zenekart illetőleg.

A német zenekar ugyanis mind kótából veri ki az illető darabot, míg a magyar cigánybanda ugyanezt bizonyos cigány göggel kóta nélkül. Csudálják is a német sógorok, hogy miesoda igazi nagyzenei tehetséggel vannak a mi földieink megáldva. A ezimbalmat meg úgy megbámulják szünet közben, mintha valami esuda hangszer lenne!

Végre elérkezett a várva-várt utolsó nap.

Délután három órakor szokott az a szemkápráztató ünnepély lezajlani, amit Karnevalnak neveznek. A kitűzött időre az udvari színház előtti térségre gyűl össze az összes maskurák és felvonulók tömege. Ilyenkor már minden valamire való kis hely szorongásig be van töltve. Egy tűnek is talán már alig akadna valamire való kis hely! A nagy térségre nyíló házak paloták ablakaiban,

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezesiséget vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetelekben.
Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS,** szabó-
mester.

felsőbb királyi kézirat a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg.

Az új kanonok életrajzi adatai a következők:

Máramarosszigeten született 1842. november 17-én. Iskolai tanulmányait kitűnő eredménnyel végeztén, a papnevelőintézet tagjai közzé lépett, hol csakhamar kitűnt páratlan szelidségével, rendszeretével és szorgalmával. Aldozópappá 1868. szeptember 10-én szentelte fel püspöke s mint kiváló növendékét az egyházmegyének a bécsi felsőbb papnevelőintézetbe (Augustineum) küldötte, hol 1871-ben a hittudományokból tudori oklevelet nyert. Ezután pár évig az Ur szőlőjében munkálkodott mint segédlelkész Beregszászban és szőlővárosában, Máramarosszigeten. 1874-ben lett a püspöki papnevelőintézetben a filozófia és dogmatika tanára, egyúttal lelkiigazgatója a fiatal klérusnak. Itt élte le ugyiszólván egész életét. Teljes odaadással, az ambíció hatalmával, atyai bölcseséggel és szelidséggel vezette az ifju nemzedéket, — tanította, oktatta, nevelte, ha rászolgált, dorgálta, jó tanácsaival és intelmeivel lelkére hatott az ifjunak, hogy nemesüljön, aczélosodjék és elkészülten lépjen ki az élet porondjára. Itt kifejtett működése fokozatosan szerezte meg számára az érdemeket, melyek főpásztorainak elismerésében kifejezésre jutottak. 1887-ben szentszéki tanácsos, 1891-ben a lelkészvizsgáló bizottság tagja, 1893-ban pápai tb. kamarás, 1899-ben tiszteletbeli kano-

nok lett. És most ő nyerte el az üresedésbe jött kanonoki stallumot.

Isten áldása legyen további működésén.

A botránnyper. Napok óta tartotta izgalomban az egész ország közönségét az a botránnyper, mely a budapesti esküdtbírótság előtt folyt a Polónyi-Lengyel-féle ügyben. Az előzmények mindenki előtt ismeretesek s azt vártuk, hogy a bíróság az igazságot fog törekedni felderíteni. E helyett történik egy világraszóló skandalum, mely megrendítette a magyar igazságszolgáltatásba vetett hitet. — Az esküdtbírótság elnökének, Zsitvay Leónak viselkedése Polónyival, a volt magyar igazságügyminiszterrel szemben kritikán alul áll és egybehangzó a vélemény, hogy az ilyen firmát simpleiter ki kell dobni a bírói székből, hogy ne kompromittálhassa többé a magyar igazságszolgáltatást. A tárgyalás egész menete a meglepetések, absurdumok egész sorozata. A zsidók hajszája a kath. igazságügyminiszter ellen, kiről Vázsonyiék elhíresztelték, hogy zsidóvérfürdőt akart teremteni Magyarországon. Persze ebből egy szó sem igaz, a személyes és felekezeti gyűlölség adatta ki velök a jelszót, hogy „tönkre kell tenni a gazembert, mert antiszemita.“ Gondoskodtak róla, hogy az esküdtbírótság tagjai között túnyomó számmal legyenek zsidók, akiket fanatizáltak, akik már a tárgyalás befejezte előtt készen voltak az ítélettel, miként egy esküdt a közvádoló kir. ügyész előtt leplezte őket. Nem lehet szavakat keresni az undornak, a felháborodásnak kifejezésére, annak a piszkos és alávaló hajszának jellemzésére, melylyel minden ténybeli bizonyítékok híján, pusztán személyes és felekezeti

animozitás által vezetettve, ily otromba módon akarták arezul csapni az igazságot és „tönkretenni“ az ártatlan ember becsületét. De nem sikerült. Az esküdtek — daczára a fanatizálásnak — megmaradtak az igazság mellett és Lengyel Zoltánt bűnösnek mondták ki, mire a bíróság három havi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

H I R E K.

Szoborleleplezés. Folyó hó 28-án (áldozócsütörtökön) délelőtt 11 órakor leplezik le a nagykirályi Kossuth-szobrot fényes ünnepség kíséretében. A leleplezési ünnepségen való megjelenésüket megígérték Kossuth Ferencz keresk. miniszter és Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, akik 28-án reggel érkeznek Nagykirályba. A fogadóküldöttség dr. Falussy Árpád főispán vezetésével háromnegyed nyolczkor kivonul az állomáshoz, ahonnan a megyeházához vonulnak. 10 órakor lesz a küldöttségek fogadása, 11 órakor kezdődik a szoborleleplezés, 1 órakor közebed lesz, délután 3 órakor pedig Kossuth, Apponyi és kíséretük visszataznak Budapestre.

Képviselőink a bizottságokban. A Ház új ülészaka alatt Szunyog Mihályt a kérvényi, Földes Bélát a közgazdasági és pénzügyi, Kelemen Samut a közgazdasági, gróf Teleki Gézát a munkásügyi, Papp Bélát a mentelmi, Luby Bélát a naplóbiráló és báró Vécsey Lászlót a véderő-bizottságba választották meg.

Elnökjelölés. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület értekezlete az üres elnöki székre egyhangulag Kende Zsigmond es. és kir. kamarás földbirtokost jelölte, kinek e jelölést küldöttség fogja tudtára adni.

még csak a háztetőkn is teli vannak ezer és ezer kíváncsi ember tömeggel. — Az ablakokból pedig, mint valami zápor, eső úgy hull a sok mogyoró, dió, narancs, füge stb. A konfettiről és szerpentinről nem is szólva, mert azoktól a szemet nyitva tartani sokáig teljes lehetetlenség.

Az egyes felvonuló érdekes csoportokról részletesen beszámolni e helyütt térszűke miatt teljes lehetetlenség. Mindössze csak egy-két érdekes csoportot említek fel, a mi minden szemnek egyszerre feltűnt.

Ez egy kilencz görés szekerű cigány karaván csoport volt. A csoport igazán korhű képét adta a mi vándorló cigánycsapatáinknak.

Vén cigány asszonyok, leányok, cigánypurdék, még az öreg vajda sem hiányzott. A korhűség kedvéért az egyik szekersaroglyához kötve ott sántított egy vak gebló is. Mint érdekes momentumot felemlítem, hogy e festői csoport alárcá alatt, az idevaló bajor ezredék magasrangu tisztjei s arisztokratá urai rejtőztek.

Ilyenkor itt rangkülönbség nélkül mindenki együtt ünnepel a néposztályljal.

Egy másik érdekes csoport, egy rablóbanda volt. Vágtató paripákon száguldottak végig az utczákon.

Ostromot rendeztek a miniszterek palotáiban, melyet az előzetesen a házra felragasztott vörös plakát jelzett meg. Ezen érdekes csoport alárczái alatt pedig nem más személyek rejtőztek, mint az udvar főrangú hercegei és többi magas rangú személyei.

Az est beálltával a mulatozók zöme mind a nevezetes Luitpold kávéházát s vendéglőt kereste fel. Itt folytatták a mulatságot azután fesztelenül a kora hajnali órákig. — Mint érdekes látványosság szokott itt mindig nagy ceremóniával végbe menni a Karneval hercege temetése. Mikor az óra a 12-öt üti, már minden szem egy távoli pontra mered, vagyis már elindult bizonyára a gyászenet. Nem csalódunk! Fülünket a hagyományos régi gyászinduló kedves melódiája üti meg egyszerre. Harsonások s különféle zenekarok nyitják meg a menetet. Ezt követő gyászcsoporthoz közepén, diszes nyitott koporsóban, czipelik váluken a herceg gárdistái a farsang elhunyt vidám hőst. — A diszes menetet végül száz meg száz pierott s pierette éktelen zaja és siránkozása, valamint ezek után következő maskurák ezrei zárják be.

E diszes ünnepség után megoszlik a tömeg ugyan, de ritka esetben térnek ezután még mind amnyian nyugovóra. Másnap reg-

gel meg, ha az ember az utczára kilép milyen szép álmoképnek tűnnek fel a lezajlott napok. Csak ha tekintünk a földre esik, és megpillantjuk azt az ezer millio darabban elhullatott szerpentin és konfetti szines papír szeleteket, vesszük észre csak magunkat, hogy még sem álmodtunk.

A harangok bugó hangjai pedig újra ünnepet hirdetnek, eljött a bűnbánás órája ma van hamvazószerda. Ha már most ezen kedves elmúlt napok emlékein elgondolkozunk arra a gondolatra jutunk, hogy nem-e lehetne nálunk is ezt a kedves farsangi népünnepelet átplántálni? Nehéznek nem lenne nehéz! Teljesen elegendő lenne, ha mágnásaink művészeinkkel karöltve próbálkoznának meg először ezt a budapesti közönségnek bemutatni. — Később évről-évre a mi népünk is hozzászokna, megszeretné ezt a kedves farsangi ünnepelet, s együtt emlegetnék majd a nizzai, velencei, római, müncheni hírneves Karnevalokat a budapestivel. Sokkal kedvesebb s intimebb jellegű ez a népünnepelet, mint a már nálunk olyan népszerűsége vergődött Cabaré. A kereskedemre nézve pedig egészen kis karácsonyi vásár lenne.

Próbáljuk meg egyszer s ne rettenjünk vissza attól a régi közmondástól, hogy „Mind den kezdet nehéz.“

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tükörru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

Képviselőválasztás. A nagybereznai kerületben ápr. 30-án Rohonczy Lőrincz földbirtokost alkotmánypárti programmal egyhangulag és nagy lelkesedés között országgyűlési képviselőnek választották meg.

Elhalt közjegyző. Kaminszky Mihály nagyszöllősi kir. közjegyző a múlt szerdán délután 6 órakor Nagyszöllős piacán hirtelen összeesett és azonnal meghalt. Szívszélütés oltotta ki életét. A megdöbbentő haláleset az egész városban és a megyében általános megilletődést és igaz részvétet keltett, mert a közszeretben álló férfiú iránt mindenki a legnagyobb tisztelettel viseltetett.

Plébánosi beiktatás. Említettük egyik közelebbi számunkban, hogy a püspök ur Ó méltósága a csapi r. kath. helyi káplánságot parochia rangjára emelte. Az új plébánosnak, Török Lajosnak, a ki ezelőtt mint helyi káplán dícséretes működést fejtett ki, a beiktatása április 29-én ment végbe. A beiktatást Benkő József főesperes és Sirulszky Gyula alsó-ungyi kerületi esperes végezték. Benkő felolvasta a hívek előtt a plébánia felállítására vonatkozó okiratokat és szép szavakkal méltatta az ünnep jelentőségét, Sirulszky pedig felvette az új plébánostól az esküt. Az új plébános üdvözlésére sokan jelentek meg paptársai és ismerősei köréből, a kik szives vendéglátásban részesültek.

Hymen. Iváncsik László kir. járásbíró a napokban esküdött örök hűséget Máramarosszigeten Kiss Ernő bányászamellenőr leányának, Ervin kisasszonynak. — Komán György állami végrehajtó jegyet váltott Máramarosszigeten Rednik István nyug. főszolgabíró leányával, Irén kisasszonnyal. — Szilvássy Sándor sárközujlaki ref. tanító jegyet váltott Hajdu Albert udvari ref. lelkész leányával, Margittal. — Kincza Sándor nagybányai bányaintéző e hó 2-án esküdött örök hűséget Nagysomkuton Buttyán János birtokos és községi tanácsos leányának, Mariskának. — Valkovszky János máv. fogalmazó Budapestről a napokban esküdött örök hűséget Munkácsra Szell Aranka kisasszonynak. Az esketési szertartást Forgách János prépost plébános végezte, ki megható beszédet intézett az új párhoz. Délben a menyasszonyi háznál szükkörű lakoma volt, délután az új pár állandó tartózkodási helyére, Budapestre utazott. — Gratzer Antal főgimn. tanár jegyet váltott Ungváron dr. Pálffy Béla vármegyei árvaszéki ülnök leányával, Elza kisasszonnyal.

Uj megyebizottsági tagok. Az olaszai kerületben Kovács Lajost, Gacsályon Szoboszlav Istvánt, Tiszabecezen dr. Kovács Dezsőt választották meg a napokban megyebizottsági taggá.

Jegyzőválasztás. Mangu Dezsőt, Ópályi község eddigi képzett és szorgalmas h. jegyzőjét a község képviselőtestülete jegyzővé választotta.

Gyakornok kinevezés. Vármegyénk főispánja Madarassy László végzett joghallgatót Szatmárvármegye törvényhatóságához díjitalan közigazgatási gyakornokká kinevezte.

Iskolalátogatás. Volenszky Gyula miniszteri iskolalátogató a helybeli rk. polg. leányiskolákat tegnap s tegnapelőtt látogatta meg.

Gyászhir. Pillich Ottó sárközi plébános édes atyja Pillich Lajos halt el Sárközön e hó 2-án. Mély részvételt vettük a családi gyászjelentést, mely köv. szól: Pillich Lajosné szül. Deák Anna maga, gyermekei és a rokonok nevében megtört szívvel tudatja, hogy szeretett gyermekeinek édes atyja, neki hűséges férje Pillich Lajos nyugalmazott 48-as honvédtüzér és nyug. kincstári tanító életének 77-ik évében, a szentségek buzgó felvétele után 1908. évi május hó 2-án reggel 5 órakor esendesen elaludt az Urban. Temetése a gyász szent-mise után 1908. május 4-én reggel 10 órakor lesz. Nyugodjék békében! Sárköz, 1908. évi május hó 2-án. Pillich Lajosné szül. Deák Anna neje. Pillich Mariska, Pillich Ottó, Pillich Gizella, Pillich Nándor gyermekei. — Prohászka Lajos, gróf Károlyi Lajos nyug. erdőmestere életének 53-ik évében hosszas szenvedés után ápr. 30-án Nagybányán elhalt. Földi részeit e hó 2-án helyezték örök nyugalomra. — Dr. Balika Ferenc gyakorló orvos, fővárosi klinikai tanársegéd ápril. 27-én rövid szenvedés után Nyírmegyében elhunyt. Holttestét Kocsordon tették örök nyugalomra. — Kövy Gyula városunk polgára 50 éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz.

Megváltoztatott bérnialási sorrend. A nagybányai kerületben a bérnialási sorrendje némi változást szenvedett. Nagysomkutra ugyanis a bérnialási határnap június 15-re, hétfő napra volt kitűzve. Minthogy hétfő napokon ott hetivásár van, a szentséget nem lehet zavartalanul kiosztani, ezért kellett a sorrendet megváltoztatni, mely következőleg módosított: június 13-án szombaton bérnialás Szinerváralján, visitáció, délután átvonulás Nagysomkutra, 14-én vasárnap bérnialás Nagysomkuton, visitáció, délután átvonulás Barlafaluba, 15-én hétfőn bérnialás, Barlafaluban visitáció, délután vissza Szatmára.

Lelkeszi vizsgálatok. A lelkeszi (prosynodális) vizsgálatok a jövő kedden és szerdán, e hó 12-én és 13-án fognak megtartatni. Első nap az írásbeli, második nap a szóbeli rész. A vizsgálatokra jelentkeztek Reiter András nevetlenfalusi és Szentmihályi Lajos paposi helyettes lelkészek, Boschetti Andor szatmári, Hudecz Rezső munkácsi, Rokk István nagybányai és Székely Gyula szaniszlói segédlelkészek.

Millenáris isk. ünnepély. Hazánk ezredvéves fennállásának emlékére a kultusz-miniszter rendelete folytán minden év május hó 2-án isk. ünnepély tartandó. A helyi összes áll. iskolák e napon 7 órakor kezdődő isteni tisztelettel és megfelelő ünnepély keretében a millenáris isk. ünnepélyt megtartották, mely napon szünet volt.

Szövetkezeti gyűlés. A múlt szerdán tartotta városunkban az „Északkeleti vármegyei szövetkezeteinek szövetsége“ intéző bizottsága gyűlését. György Endre v. b. t. t., volt földmivelési miniszter elnökölt. Jelen volt Kovács Miklós tanszántói földbirtokos alelnök, Szatmár város képviselőjében Bartha Kálmán gazdasági tanácsos, Diemend Lajos a turterebesi, Ferenczy János a szatmári, Gönczy Antal a nagypeleskei, Kocsis József a sonkádi szövetkezetek elnökei, Poszvek Nándor a Szatmármegyei Gazdasági

Egyesület titkára és Valkovics János, szövetségi ügyvezető titkár. A titkári jelentés beszámol a múlt év történetével, melyből kitetszik, hogy a szövetkezetek száma az elmúlt évben 57-re emelkedett, új szövetkezetek vannak alakulóban Mátészalkán, Szakaszon. A pénztári számadást tudomásul vették és a felmentvényt megadták. A folyó évi közgyűlés Halmiban június 11-én fog megtartatni.

Honvédségi előléptetések. Ő felsége a király honvédhelyőrségünkben városnáményi Eötvös Sándor és Mattereday István főhadnagyokat II. oszt. századosokká, derecskei Fodor László hadnagyot főhadnaggyá, Illyés Zoltán és Unger Ullman Elek hadapród tiszthelyetteseket hadnagyokká nevezte ki.

Akadémiai pályadíj. Fögel József kőbányai főgimnáziumi tanár, városunk fia, „II. Ulászló udvartartása“ című pályaművével a Gorove-alapból 100 arany akadémiai jutalomdíjat nyert.

Tornafelügyelői látogatás. A vallás és közoktatásügyi miniszter a helybeli két főgimnáziumhoz a tornatanítás menetének szakszerű megvizsgálására Oheroly János fővárosi torna-tanárt és tornafelügyelőt nevezte ki, a ki e minőségében a múlt héten járt városunkban. Mindkét-intézetben alapos megvizsgálás tárgyává tette, az első osztálytól a nyolcadikig a tornatanítás egész menetét melynek befejezése után tanári tanácskozáson tette meg észrevételeit s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a tapasztaltak felett. Városunkból Munkácsra, Kalocsára, Bajára és Zomborba utazott hasonló ezélből. Nálunk látogatást tett meg — bár nem hivatalos minőségben — a zárdában, a protestáns tanítónképzőben, ahol mindenütt tornatanítón tanítványaira akadt s előadást tartott mindkét helyen a svédturnázásból s szakszerű magyarázatokkal iparkodott a svédturna előnyeit megismertetni. Oheroly világlátott ember, s a tornatanítás terén szaktekintély.

Közös hadseregbeli előléptetések. Ő felsége a közös házi ezredünkben Comensoly Ede és Karly István főhadnagyokat II. osztályu kapitánnyá s Dsida Aladár hadnagyot főhadnaggyá léptette elő.

Házszentelés. Az ungvári Kath. Legényegyesület díszes otthona teljesen elkészült s annak ünnepies felszentelése f. hó 17-én megy végbe, mely után a házat átadják rendeltetésének.

Kölcsey-estély Nagykarolyban. A nagykarolyi Kölcsey Egyesület f. é. április hó 28-án a városi színházban művészi estélyt rendezett a József-szanatórium javára. A szokatlanul fellendült Kölcsey-estélyek sorában talán ez sikerült legjobban, bár az előbbi estélyek is igen fényesen sikerültek. A műsort megnyitotta Gyurovits Mariska k. a., aki Balla Miklósnak: „A mi ünnepünk“ című prologusát szavalta el. A jól sikerült szavallatot Vende Margit ezimbalomjátéka követte. Vende Margit művészi ügyessége leginkább a nagyszerű technikában nyilvánult de megmutatta, hogy nemcsak kiváló művész, hanem egyuttal zeneszerző is, mert saját szerzeményeivel lépett fel „Concert etude“ (még mindig divat azt az idegen cím?) cím alatt. A műsor harmadik száma volt

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Dus választék színes, krém és fekete szövetekből. Angol zsephírek, batisztok, szatínok, színes és kélfestő voilekben. Vásson- és kanavásznakban gyári raktár. Női- és férfi-fehérművek, ing, gallér, kézeltő, nyakkendő, harisnya és sok más cikkben. Férfi és női fehérneműek megrendelés után jutányos árban. Minták vidékre bérmentve küldetnek. Olcsó árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Verner Lászlónak, a József szanatórium a főtitkárnak, szabadelőadása a „Gátszakadás“ címén. Verner a medréből kilépő folyó pusztításáról veszi hasonlatát, mikor látja, hogy évenként 70—80 ezerre megy a tüdőbetegek elhalálozási száma: a társadalom közönyösen nem nézheti tovább ezt a rombolást, a gátszakadást meg kell akadályozni. Szívhez szóló előadása közben systerő robajjal egyszerre kialudt a villany világosság, a mi érthetőleg nagy kavargást okozott, míg végre a rendezőség gyertya fényt teremtett elő, hogy az előadást folytassa. — A színházra ügyelő mérnökséget terheli ez a gondatlanság, a mi a város hírnevét épen nem emeli az előkelő vendégek előtt. — Kovács Béla Berioknak Concerto IX. című darabját adta elő hegedűn, melyet Vitek Károly zenetanár kísért zongorán. Másodszor lépett már fel Nagykárolyban, de mindannyiszor elragadta hallgatóit ügyességével. Ezután lépett fel az estnek egyik legnagyobb vonzó ereje Jászai Mari, a nagy nevű művésznő és halhatatlan emlékü költőinktől szavalt több darabot. Jászai Marit, az ontudatos művészetben megőregedett büszkeségünket nem kell dicsérnünk tőle tanulunk, előadásán csodálkozunk. Az estnek legbájosabb jelensége volt Tóth Miczinek énekszámja. Kiváló alakító képességét remek előadását, komoly, de főképp vig szavatokban mindenki ismeri, annál nagyobb érdeklődéssel várták, hogy az ügyes előadó művésznő milyen énekesnőnek bizonyul majd be. A művészi tulajdonságait futamokhoz szokott fülnek végre-valahára kellemes tapasztalata volt, hogy hallott természetes, bájos és ép egyszerűsége által annyira vonzó éneket. Az eddig hallott sok tulhajtott művészi és mesterkélt énekek után úgy érezte magát a hallgató Tóth Miczi éneke alatt, hogy a szalonok selymes, bársony bútortáru környezetből kiszabadul és eljutott a szabad levegőre, a tavasznak üde mezejére, a hol a pacsirta bájos énekét élvezte. A közönség tombolása csak szerény jutalmazása volt a bájos énekeknek. Jászai Mari olvasott fel ezután a borkabátjáról mulatságos történeteket és ráadásul szavalt néhány költeményt. Vende Margit gyönyörködtette ezután hallgatóit remek cimbalom játékkal és végül Barabás Béla orsz. gyűlési képviselő beszélt, — Klacsó István kegyesrendi tanár óriási fáradsággal már több ízben szépen sikerült estélyeket tudott rendezni. Fáradsága nagy hálára kötelezi a nagykárolyi közönséget és érdemeit osztatlan egyértelműséggel mindenki elismeri.

Legényegyleti gyűlés. A nagyváradai kath. legényegylet e hó 10-én délután 5 órakor saját helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését, este a Kereskedelmi Csarnok dísztermében a dalárdaalap javára hangverseny lesz. Hangverseny után cigányzene mellett társas vacsora, majd táncz.

Egy gépészmérnök tragédiája. Borzalmas szerencsétlenség érte múlt hó 29-én ifj. Schüberl Károly nagykárolyi lakos gépészmérnököt. Említett nap délelőttjén a Bunda-féle téglagyárban a zuzógép működésének megfigyelése közben jobb kezét a hengerek elkapták s csaknem teljesen összezúzták. A szerencsétlenül járt fiatal gépészmérnököt csakhamar a kórházba szállították, ahol az összeroncsolt kezét amputálni voltak kénytelenek. Mindössze a hüvelykujját hagyhatták meg s így elképzelhető, mit vesztett a törekvő fiatal mérnök, akinek foglalkozása éppen a jobb kéz folytonos használatát követeli meg.

Párt-értekezlet. A május 14-iki rendes tavaszi közgyűlést megelőző napon, május 13-án Szatmáron, az Iparos Olvasókör (Csokonay-utca 6.) helyiségében reggeli 10 órakor a megyei függetlenségi párt értekezletet tart. — A május 14-iki megyegyűlésen megejtendő választások és a tárgysorozat feletti határozat, esetleges indítványok lesznek a pártgyűlés főtárgyai.

Örömnépe. Az ungvári irgalmas nővérek vezetése alatt álló Gizella-ház növendékei az intézetben felállított kápolna felszentelése alkalmából május 10-én délután fél 6 órakor az intézet földszinti nagytermében örömnépeket rendeznek. A kápolnaszentelés délelőtt fél 11 órakor lesz.

Tanítók gyűlése. A felső-ungri róm. kath. tanítók köri gyűlésüket f. hó 21-én Mélyuton tartják meg. A gyűlésen Fényes Vincze gyakorlati tanítást tart, Szabó József szerednyei tanító elnöki megnyitót mond, Bertók Zsigmond, Steiner Gyula és Ádám József pedig értekezéseket olvasnak fel. A gyűlést „Veni sancte“ előzi meg.

Elviszik a honvédenekart. A honvédelmi miniszter értesítette a hatóságot, hogy a III. honvédenekart szolgálati okból Szatmárról el fogja helyezni s tetszésére bízta a városnak, hogy elhelyezés napját jelölje ki, mely azonban csupán október 1-seje vagy december 31-ike lehet.

Táncmulatság. F. évi április hó 20-án Mátészalkán a róm. kath. templom kifestése alaptökéjének gyarapítására táncmulatság rendeztetett, mely táncmulatságra belépti díjakat beküldötték: Dr. Ssunyogh Mihály orsz. képviselő 20 K, Vadász Agoston r. kath. plebános 5 K, Doby Antal 5 K, Hohe Vilmos 5 K, Kuthy János fővárosi tanító 4 K, Müller József 4 K, dr. Fuchs Jenő 3 K, Karlik Endre 3 K, Szalkay Zsigmond 2 K és Dömötör János 2 K. Felülfizettek: Béres Gyula 10 K, Hlosvay Endre 6 K, Deme Károly 5 K, Almer Béla 4 K, dr. Fárnek László 4 K, Kálmán Ernő 3 K, Dombrády Antal 2 K, Lőrincz György 2 K, Veisz Antal 2 K, Szöllőssy és Csabai 2 K, Arndt Sándor 1 K, Bertók Béla 1 K, Babel István 1 K, Bodnár György 1 K, Hegedűs Pál 1 K, Sarkady Antal 1 K, Bartha S. Aladár 1 K, Varsas András 1 K, Tóth István 1 K, Dankó Mihály 1 K, Szabó József 1 K és Müller János 0.40 koronát. Bőkezűségükért fogadják ez uton is hálás köszönetünket. E szép névsor azon reményünket táplálja, hogy rövid időn belül régi közös óhajunk teljesülni fog. Hogy ezt minél előbb elérhessük kérjük a jövőben is szíves pártfogásukat. A rendezőség.

Jönnek a huszárok. A kassai VI. hadtest parancsnoksága értesítette vármegyénk városi hatóságait, hogy a Csernovitzben állomásozó es. és kir. 10. huszárezred f. hó 13-tól osztagonként átvonul vármegyénken s Szatmáron egy napi pihenőt tartva utirányát Nagykárolyon és Mihályfalván át folytatva új állomáshelyére, Nagyváradra érkezik.

Meggyuladt az Ecsedi-láp. Kétségkívül emlékeznek még olvasóink arra a rengeteg kárt okozó tűzvészre, amely két évvel ezelőtt az Ecsedi-lápon ütött ki, s amelyről az egész ország sajtója e címmel emlékeztet meg: „Ég a föld.“ — Ez következett be a napokban is Péchy László Porosalma község melletti tanyáján, de — jó órában legyen mondva — sikerült a fáradságos munka után lokalizálni.

A szatmári evangélikus egyházközség 1908. évi május hó 10-én d. e. 11 órakor a Rákóczi-utcai állami elemi iskola

V. sz. termében közgyűlést tart; melyen Meterny Lajos főesperes elnöklése mellett a szatmári egyház végleges megalakulásának kimondása és az ezzel összefüggő kérdések lesznek tárgyalva. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 10 órakor a szokott helyen istentisztelet lesz.

A Szatmár-Németi ker. munkásbiztosító hivatal május 5-től hivatalos helyiségét Széchényi-utca 12. szám alá helyezte át.

Színházi hír. Zilahy Gyula a debreczeni színház igazgatója drámai személyzetével f. hó 9., 10., 11-én Szatmáron a városi színházban vendégszerepelt fog. Előadásra kerül „A császár katonái“ és „Alfonz ur.“

Áthelyezett térzene. A honvéd ezred parancsnokság a térzenét május 1-től a Deák-térről a Kossuth-kerthe helyezte át.

Vásároljunk osztálysorsjegyet a m. kir. főtőzsdeben Szatmár, Deák-tér. A huzás már május 23-án kezdődik. 1/1 sorsjegy ára 12 kor., 1/2 6 kor., 1/4 3 kor., 1/8 1 kor. 50 fillér.

Botrány az istentiszteleten. Kinos botrány történt a napokban Papos községben, az Istentisztelet alkalmával. Balogh József és János, Kovács István, Hamza András és Demeter Sándor gazdálkodó suhancok az ottani református templomba tértek be részeg fővel, mielőtt a község utcajait végig kurjongatták. A templom előtt abba fogadtak, hogy bemennek és ott hangosan fognak beszélgetni. Ezt meg is cselekedték, azonkívül dörömböztek, sőt mikor a lelkész a vallásos szertartást végezte, Kovács István a többi társával abba is fogadott, hogy szivarra fog gyújtani, amit meg is tett. Később a szivar felét bagókép szájába tette és a nyálat a nép közé köpdöste, végül azon a helyen, hol az ugynevezett kórus rész czeментtel van bevonva, darabokat törtek le botjaikkal s azt a nép közé dobálták. A csendőrzárór a tetteseket Vagner János h. bíró és Szécsi János esküdt jelenlétében kihallgatta, akik mentségükül részegségüket hozták fel. Az ügy a mátészalkai járásbíró előtt van.

Országos vásárok. Május 25-én és 26-án Felsőbányán, június 1-én és 2-án Nagykároly és Halmi, június 9-én Krasznabéltek.

Hirdetmény. Miután a f. évi 1908 második negyed második havába léptünk, mindenki az 1883. évi 44. t.-cz. 55. §-a értelmében felhivatik, miszerint úgy az állami mint a községi adó és utadójának második negyedrészt a múlt évi adókitetéshez arányítva, folyó évi május hó 15-ig a városi pénztárba annál is inkább fizesse be, mivel ezen időn túl a folyó évi adók után késedelmi kamat fog számíttatni és június első napjától a hivatolt törvény 26. §-a szerint a végrehajtási eljárás fog alkalmaztatni. Együttal értesítetik a t. közönség. hogy az állami, mint a községi adóhátralékokat, valamint az utadó, iparkamarai illeték, hadmentességi díj, jog bélyegilleték, ipartanodai tandíj, betegápolási adó, villany, vagy bármi néven nezendő hátralékot 8 nap alatt annál inkább fizesse be, mivel ezen idő letelte után a városi pénztár ezen követeléseit végrehajtás utján fogja behajtani. Szatmár-Németi, 1908. május 1. Dr. Vajay Károly polgármester.

Mindenféle kávé olcsóbb, sőt minden más árukat is április 1-től jutányosabban vásárolhatunk a Néma-féle kávékereskedésben Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz.

Üzlet áthelyezés! **Üzlet áthelyezés!**

Valek János jó hírnévnek örvendő **czipész-üzletét** 1908. május 1-től **Eötvös-utca 2. sz. alá**, Heinrich palotába **helyezi át** és azt **Valek és Rajz** cég alatt tetemesen kibővíti a legújabb francia és angol divat szerint fogják tovább vezetni. Tisztelettel **Valek és Rajz**.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, béli és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszterményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Csak 18 koronáért szétküld utánvét-tel az **Országos Posztókviteli Áruház** Budapest, VII., Verseny-utca 2. szám, egy férfiföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna-szövetet vagy kamgarnt.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órák és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékneműekben és látszerési czikkekből — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Színház.

A bezárult színházi évadról utolsó értesítésünket adjuk. A majdnem fél évi színházi szezon sok tanulságot rejt magában. A színházigazgató-változás az a nevezetes fordulat, mely nemcsak a színházba járó egyéneket, hanem az egész város közönségét egy darabig izgalomban tartotta. Krémer Sándor igazgató kibuktatására és Polgár K. délvidéki igazgató bevéltetésére irányult egy akció. És itt ismét meggyőződhetünk a latin közmondás igazságáról: „Inter duos vitigantes tercius gaudet.“ Ez Heves Béla lett. Hogy mennyire, azt majd meglátjuk jövőre. Lehet, hogy Hevesben nem fogunk csalatkozni, de az sincs kizárva, hogy Krémert még vissza fogjuk kívánni. Vederemo! . . . A szatmárnémeti közönség valóban ritka pártolásban részesítette a színházat, ez ellen panasz egyáltalán fel nem merülhet. Krémer Sándor volt igazgató igyekezett is e pártolást méltányolni. Sok dícséretre méltó tevékenységet fejtett ki a szezon alatt, de hibája is volt. A műsor összeállítására sok gondot nem fordított, a tagok szerződötetésére vonatkozólag pedig a közvélemény és a sajtó megnyilatkozása előtt begombolkozott. Igaz, ezt tehette, de nem helyesen tette. Krémer távozását — tagadhatatlanul — sokan sajnálják, sokan nem, hogy mely pártnak lesz igaza, azt egy év leforgása alatt megtudjuk. Az utolsó hétről szóló színházi referadánkat az alábbiakban adjuk:

Kedd (április 28.) Utolsó jutalomjáték, melyet Verő Janka a társulat jó drámai színésznője kapott. **Verő Janka** ifjabb Dumas Sándor „Kaméliás hölgy“ című 5 felvonásos drámájában a czimszerepet játszotta (Gautier Margit). Verő intelligens felfogásával a szerepnek értékességet tudott kölcsönözni. Sok jót, igyekezetet láttunk alakításában s a nagy szereppel derekasan megbirkózott. Kapott sok

tapsot, virágbokrétát, öt pecsétetes levelet, de bizony — nem tudni miért — csak fél házat. Igen jó partnere volt **Vidor** (Duval Armand) szerepében. Említést érdemel még **Rátkai** (Saint Gaudens) és **Balácsi** (az öreg Duval.) **Szerda** (április 29.) A drámai személyzet búcsufellépésüül megismételték Bródy Sándor „A tanítónő“ című falusi képét az eddighez hasonló előadásban.

Csütörtök (április 30.) A szezonban utolsó előadásul újdonság került színre. Fall Leo „A dollárkirálynő“ című operettjén mulatott a közepes számú közönség, mely meleg bucsuzásra gyűlt egybe. A szindarabról nem sok mondani valónk van. Se nem hideg, se nem meleg. Meséje nem új, olyanforma, mint a többi amerikai tárgy operette. A jóképű yankee, a miss, a néni vándorol Európába, vagy megfordítva: Európából vándorol néhány tönkre ment egyén a yankeékhez. Jön az ismerkedés, ennek természetes folyamán a szerelem és az ebből kifolyó elmaradhatatlan házasság s Rátkai atyai áldása. — Ennyi az egész. A dollárkirálynő sem tárgyal egyebet ennél, csakhogy más — de semmi vonzó érdeklődést nem keltő — alakban. A zenéje elég kellemes, de megragadó, maraúandó részletei nincsenek, amelyeket évek multán is szívesen hallgatnánk meg. Előadása — bár nem illik az eltávozott színészek háta mögött beszélni — bizony gyenge volt. **Komáromy G.** és **Tihanyi Vilmos** nemkülönbben **Barna** Andor jól énekelte s játszottak, már t. i. ki-ki szerepéhez mérten. Az első mint Daisy, a második mint Hans báró és utóbbi mint Dénes, de a többi szereplőkről nem sok dícséretet mondunk. Fel-tűnő izgatottságban leledzett **Rátkai**, ki anynyira kapkodott jobbra-balra, hogy szerepét, mely elég jó, teljesen hatástalanul morzsolta le. **Galgóczy** sem sokra vitte a Gladis szerepét; a kar meg épen gyengén szuperált.

Rátkait tisztelői egy csinos palma ággal és egy pénzes levéllel lepték meg.

Most pedig leteszem a tollat azon megnyugtató tudattal, hogy a színházi referadám-ban s kritikáimban igyekeztem szigorúan az objektív irányt megtartani. Lehet, hogy ezzel talán ellenséget is szereztem magannak a művészgárdából, de viszont arról is meg vagyok győződve, hogy nem kevesebb barátot is. A színészek eltávoztak, mi itt maradtunk, csak az emlék az, mely bennünket összefűz, a színházi nézőtérre pedig ráborult az „egyiptomi sötétség“ a jövő őszig. (M—n.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Előleges jelentés.

Tiszteletteljesen hozom a n. é. közönség b. tudomására, hogy — miután a **Viz-utczán** fennállott, esupán házilag kezelt, kölcsönkönyvtár megszűnt, az általam későbbi időre tervezett **teljesen korszerű kölcsönkönyvtárt**, erre a célra immár évek óta gyűjtött több ezer kötetnyi munkával és a legújabb irodalmi termékek bevonásával, — technikai akadályt szenvedett könyv, zenemű és papirkereskedésemmel, együttesen **rövid időn belül** — külön értesítés mellett — megnyitom. Magamat és kezdő vállalatomat a n. é. közönség nagybecsült pártfogásába és szíves jóindulatába ajánlva vagyok, Szatmár-Németi, 1908. május 4-én, megkülönböztetett tisztelettel

Weisz Zoltán.

Dr. Erdélyi Miksa

fogorvos.

Lakik: SZATMÁR,

Rákóczi-u. 24. sz. (saját ház.)

Inglük József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**; mindennemű öltöny készítésnél a főszólyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet: Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltnék.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

!! Molykár elleni megóvás !!

A közeledő tavaszi és nyári idény alkalmából bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a már **14 év óta fenálló, Deák-téren, néh. Antal Dániel házában** levő

szücs-üzletemre,

ahol is mindennemű téli ruhákat, bundákat, szörme kabátokat, boákat, muffokat **nyári gondozásra jutányos árban elvállalok**, a rajta levő kisebb javításokat díjtalanul elkészítem. Kívánatra a ruhaneműekért házhoz elküldök.

Egyszersmind szíves tudomására hozom, hogy az ugyanezen üzlethelyiségben levő

kötszer-raktáromban

nagy választékot tartok sérvkötők, haskötők, suspenziók, nadrágtartók, Dianna-öv (havi kötéskben) és hozzávaló párnákban. Továbbá gummi-árúk, tejszivók, mellszivók, fecskendők, méhkoszorúk, méhtartók, légpárnák, irrigátor felszerelések, gummi különlegességek, óvszerek szintén nagy választékban vannak raktáron.

Postai megrendeléseket diszkrét eszközlöm.

Pontos kiszolgálásom teljesítése mellett a n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Görömbey János,
szücs.

A nyári gondozás alatt levő téli ruhák tüzkár ellen biztosítva!

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni Szatmár város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy **f. évi május hó 1-ső napjával a Gubásipartársulat földszinti helyiségében levő Kávéház, étterem és sörcsarnokot** átvetem és azt

„Németi Kávéház“

cimmel tovább folytatom és a jelzett napon megnyitom.

Az összes helyiségeket teljesen újonnan rendezem be, úgy hogy ez által a legmegszébb menő igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Éltermemben állandóan *frissen csapolt kétféle minőségű kitűnő sör, valódi magyaros módon készített ízletes ételek, zónareggetik, azonkívül tisztán kezelt fajborok állanak* mindenkor a n. é. közönség rendelkezésére.

Kávéházamban pedig kellemes szórakozási helyet fog találni a n. é. közönség.

Elfogadok társas ebédek és vacsorák rendezését, mely célra az emeleten egy díszes terem áll rendelkezésre.

Abonnenseket mérsékelt ár mellett elfogadok.

Az ünnepélyes megnyitás május 2-án volt.

Főtörökvésem oda fog irányulni a jövőben is, hogy előzékeny kiszolgálás és szakavatottságom révén, a mélyen tisztelt vendégeim megelégedését kiérdemeljem.

Magamat szíves jóindulatokba ajánlva, maradtam hazafias tisztelettel

Kron Mihály

bérlő és vendéglős.

IFJ. **RUBINSZKY FERENCZ**
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!
SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik,** — bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest,
Váci-körút 78. szám.

Sürgöny-cím: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitűnőbb minőségek, különlegességek. **Interurban telefon 164** Gőzzántásra és cséplésre rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat gyorsan és alaposan** kipusztítja; üvegben —.20, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb brogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: **Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.**

Köszén ✂ Klár!

Belföldi és porosz köszén, bihari és dorogi mész vaggonszámra megrendelhető

KLÁR ANDOR kereskedelmi és bankirodájában
DEBRECEN,
Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. szám.

Olesó árak. — Pontos szállítás. — Kívánatra részletes ajánlat.

BANKOSZTÁLY: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcsönök, tárczahitel
kereskedőknek és gyárosoknak, gazdáknak személyi hitel.

Legelő.

Szatmári (Nagycsonkás) kitünő legelőnkre folyó évre szarvasmarhát és lovat váltunk be. Legelőbér, őrzés, bikapénz, kétszeri beoltás és állandó orvosi felügyeletért darabonként **20 K** fizetendő szeptember 1-én. Vagy pedig 1200 □-öles holdanként **18 K**, mely szintén szeptember 1-én esedékes.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

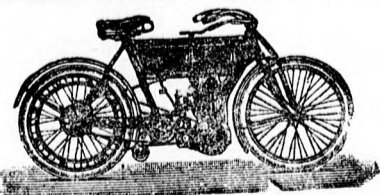
- I. rendű bükkhasábfa,
- I. rendű gyertyánfa,
- I. rendű eserfa,
- I. rendű tölgyfa,
- vastag hántott vargafa,
- többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-
és máv. állomásnál.

Megnyilt a Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi-u. 1.
Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű Puchmotor és kerékpárokat,
valamint minden rendszerű varrógépeket
kényelmes heti vagy havi részletre.

Javító műhelyemben

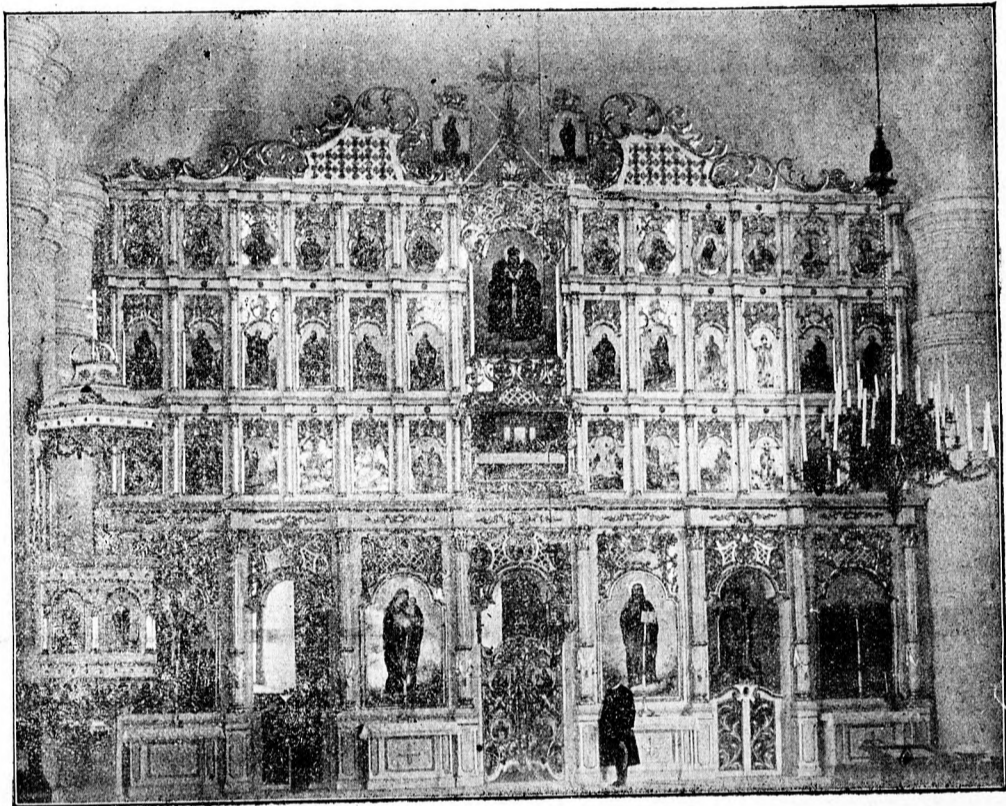
kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
mellett eszközöltetek. — Kerékpár alkatrészek,
gummi, szabadonfutók nagy választékban.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BÁTHORY-UTCZA 18. SZÁM.

Elvállalom új oltárok, szószékek, szent sírok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szobadíszek vannak raktáron. Továbbá e helyen is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.

Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, úgy mint ft. Govrik János kerületi esperes, kőkénesvári rk. plébános urtól, ft. Ekkel Lajos rk. lelkész urtól, ft. Damjanovich Viktor gk. esperes-lelkész urtól, ft. Köncs László rk. lelkész urtól, ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól és ft. Damjanovich Tivadár gk. lelkész urtól, melyeknek szövegét helyszűke miatt nem ismertethetem.

21j üzlet! 21j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az újonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
vágó cikkek, meglepő olcsó árakban
.. .. . árusítanak. .. .. .

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

Kazinczy-utca 4. szám.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS

köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház.)

akí dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és eszlmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt** a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kínok árui csinoság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

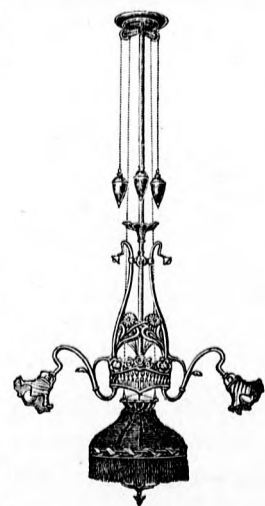
gyári nagy raktárában szerezze be SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke

miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozásul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás esze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszitással	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre	K 1.70-től feljebb
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
	Csigaszerkezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöletnek. Villamos égő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a tavaszi vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leg egyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürnbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSEKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerékű triciklik.

Óriási választék francia babában.

Értesítés.

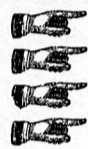
Fogorvosi műtermem és lakásom május hó 1-től a Lévai-palota emeletén van. (Hám János-utca 12.)

Műtermemben a száj, fogak és állcsontok kóros változásai a legújabb idők technikai vívmányai szerint kezeltek. — Kívünök ismert fogporom nállam mindig kapható. — Lakásomból két utcai — egymásba nyíló — szobát bérbe adok. — Értekezhetni jelenlegi lakásomon Rákóczi-utca 24. szám alatt.

Albisi Bakcsy Domokos, orvos-fogorvos.

Kívün fogpor és szárviz.

Kívün fogpor és szárviz.

100.000

lázat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK JÁNOS czipész mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.